

Inspreektekst Lucie Snoeker Raadscommissie Ruimtelijke Ordening 10 januari 2024 over Koersnota Gezonde Bodem

Koersnota Gezonde Bodem 2023 (VN2023-026390)

Amsterdam gaat stapsgewijs werken aan een gezondere bodem. Amsterdam is zich bewust van de essentiële rol van een gezond bodemleven bij het behalen van klimaatdoelen, bij herstel van de (bodem)biodiversiteit, circulariteit, de bouwopgave, verduurzaming van (stads)landbouw, voor het creëren van een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. Amsterdam wil de ambities uit de Omgevingsvisie waarmaken, wil voldoen aan de Europese richtlijnen en het nationale programma Water en Bodem Sturend. De bodem wordt erkend als natuurlijk kapitaal, waardoor cruciale bodemfuncties optimaal worden beschermd en behouden blijven voor toekomstige generaties.

Om de kwaliteit van de bodem te beoordelen ontwikkelt Amsterdam een bodemgezondheidsindex in samenwerking met de WUR, Universiteit Wageningen, als instrument bij ruimtelijke ordening, zodat bodems die gezond zijn voor een bepaald gebruiksdoel ook daarvoor te benutten.

Tot zover allemaal prima. Maar dan gaat het mis. Er wordt een definitie van gezonde bodem geïntroduceerd, waarbij het niet helder is of de kwaliteit van de bodem of het gewenste gebruiksdoel het uitgangspunt is. De definitie van gezonde bodem luidt: “een goed functionerende bodem die in evenwicht is en die voldoet aan de chemische, fysische en biologische eisen voor het betreffende bodemgebruiksdoel en waarvan de duurzame/ecologische draagkracht niet overschreden of uitgeput wordt”. Ik lees verder: “gezondheid is geen eigenschap op zich; de mate van

bodemgezondheid is altijd afhankelijk van de lokale eisen verbonden aan de definitie van het gewenste bodemgebruiksdoel”.

Het lijkt erop dat Amsterdam een eigen definitie van gezonde bodem hanteert, geen aansluiting zoekt bij de subdoel 15.3 van de SDG's van de VN, de Kamerbrief Water en Bodem Sturend links laat liggen.

Wat als we deze nota en definitie van gezonde bodem loslaten op de vruchtbare grond in de Lutkemeerpolder? Gaan we uit van de kwaliteit van de bodem, dan kan het niet anders of de polder wordt bestempeld als landbouwgrond. Gaan we uit van het door de gemeente gewenste gebruiksdoel, bedrijventerrein, dan wordt de in de definitie vermelde duurzame/ ecologische draagkracht niet overschreden of uitgeput. Nee, de duurzame/ ecologische draagkracht van de bodem wordt gewoonweg niet aangewend. Een gezonde bodem nastreven, de kwaliteit van de leefomgeving willen verhogen, gezonde bodem voor toekomstige generaties willen bewaren en dan de Lutkemeerpolder volbouwen met distributiecentra? Hoe valt dit te rijmen?¹

SDG subdoel 15.3, dat specifiek gaat over het tegengaan van landdegradatie en verlies van bodemkwaliteit, wordt niet gehanteerd. Evenmin de structurerende keuzes 16 en 24 uit van de Kamerbrief Water en Bodem Sturend, die op de bodem van de Lutkemeerpolder van toepassing zijn.

En wat gaat die bodemgezondheidsindex meten? De daadwerkelijke kwaliteit van de bodem? Of de kwaliteit gerelateerd aan het gewenste bodemgebruiksdoel. Die dan 'voor eeuwig' lijkt vast te liggen? Wat hebben toekomstige generaties hier aan? Het lijkt erop dat hier geld wordt weggegooid. Als de bodem de basis is, dan moet deze nota over. Ik hoor graag van u dat ik het allemaal verkeerd begrijp.

¹ De structurerende keuze 13 betreft water en is opgenomen (met vraagteken) in de "Notitie landelijk gebied en landbouw Amsterdam" (VN2023-020900), Raadscommissie RO d.d. 17 oktober 2023

Tenslotte. Ik houd me nu bijna een jaar bezig met deze polder. Het intrigeert mij waarom een groot aantal ambtenaren, bestuurders, politici blijft vasthouden aan de 10 jaar geleden vastgestelde bestemming van de polder. Terwijl er sprake is van een klimaatcrisis en het als het ware 'beleid regent' om Amsterdam duurzaam, circulair, groen, klimaatbestendig, leefbaar etc. te maken. Wat houdt u tegen om met een frisse blik naar de polder te kijken? Het geld kan het niet zijn. Ik doel dan op het 'schadebedrag' van 98 mio waarover gesproken wordt om de polder weer een landbouwbestemming te geven. De opbouw van dit bedrag is in nevelen gehuld. Vruchtbare grond verharderen, terwijl je een gezonde bodem nastreeft én daarover beschikt, dat is pas kapitaalvernietiging. Zou u dat s.v.p. eens willen laten uitrekenen?

Dank voor uw aandacht.

Lucie Snoeker / 7 januari 2024